

NIK o gigantycznej stracie Skarbu Państwa

Ponad 2,8 miliarda złotych stracił Skarb Państwa, bo Urząd Celný w Przemyślu nie naliczył akcyzy od sprowadzanego z Ukrainy alkoholu etylowego. Alkohol (ponad 94%) zawarty był w płynach do spryskiwaczy samochodowych. Był on skażony łatwą do usunięcia substancją. Po jej wytrąceniu mógł zostać użyty do nielegalnej produkcji napojów alkoholowych. Najwyższa Izba Kontroli skierowała już sprawę do prokuratury.

W latach 2004 - 2007 sprowadzono do Polski tylko przez jedno przejście graniczne w Przemyślu ok. 41 tys. ton towaru zawierającego: alkohol etylowy (zazwyczaj 94-96%), skaźalnik (benzoesan denatonium), środek powierzchniowo czynny oraz wodę. Substancja miała być według importerów płynem do spryskiwaczy samochodowych. Ukraiński producent określał towar jako spirytus etylowy - skażony. Przy czym było to skażenie możliwe do usunięcia. Wówczas odzyskany alkohol etylowy mógł posłużyć do produkcji napojów alkoholowych. Na polskiej granicy towar był badany przez Laboratorium Celne w Izbie Celnej w Przemyślu. Po każdym badaniu stwierdzano, że skład próbki jest zgodny z deklaracją importera. Dalej towar, jako niezamarzający płyn do spryskiwaczy samochodowych, dopuszczano do obrotu na terenie UE, kwalifikując go na podstawie stosownego rozporządzenia jako „wyrób niewymieniony”, zamiast jako alkohol etylowy. Taka kwalifikacja umożliwiała zastosowanie zerowej stawki akcyzy. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli kwalifikacja ta była nieprawidłowa. Dzięki niej importerzy nie płacili akcyzy, a na rynek trafiał produkt zawierający ok. 95% alkoholu etylowego, skażonego możliwą do usunięcia substancją.

W świetle polskiego prawa alkohol etylowy - w sytuacji wykorzystania go do innych celów niż spożywcze - może być nie objęty akcyzą tylko w drodze zwolnienia go od podatku akcyzowego (a nie w drodze zastosowania zerowej stawki przez

kwalifikowanie produktu jako „wyrobu niewymienionego”). W wypadku zastosowania zwolnienia od podatku produkt jest monitorowany. Importer musi spełnić szereg warunków, dokumentując m.in., gdzie trafił sprowadzony wyrób i czy rzeczywiście został wykorzystany do celów innych niż spożywcze. W tym czasie akcyza jest zawieszana, a dopiero po spełnieniu wszystkich nakazanych prawem warunków, importer skażonego alkoholu etylowego zostaje zwolniony ostatecznie od zapłaty podatku akcyzowego.

Nie stosując procedury zwolnienia od podatku, państwo polskie pozbawiło się możliwości monitorowania alkoholu etylowego, skażonego możliwym do usunięcia środkiem. Z uwagi na znaczne stężenie alkoholu zawartego w sprowadzanym towarze oraz łatwość usunięcia skaźnika (poprzez zastosowanie filtrów z aktywnym węglem, podchlorynu sodu i octu), a także ze względu na brak kontroli nad sprowadzanym towarem, alkohol w nim zawarty mógł być wykorzystywany do nielegalnej produkcji wyrobów i napojów alkoholowych.

Nieprawidłowości miały swój początek w stanowisku Ministra Finansów. Stało się ono podstawą do takiego kwalifikowania towarów zawierających w swym składzie alkohol etylowy, które pozwalało zastosować zerową stawką podatku akcyzowego. Należy dodać, że Prawo unijne nie przewiduje takiej stawki dla alkoholu etylowego.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że mimo licznych sygnałów - zarówno od przedstawicieli Służby Celnej, jak i innych podmiotów działających na rynku spirytusowym - o nieprawidłowościach w obrocie tymi towarami, Ministerstwo Finansów nie zmieniło swojego stanowiska.

Kierownictwo Urzędu Celnego w Przemysłu i Izby Celnej w Przemysłu kierowało do celników liczne pisma, zalecenia i opinie, w których błędnie interpretowało obowiązujące przepisy w zakresie naliczania akcyzy od alkoholu zawartego w płynach do spryskiwaczy i środkach przeciwołdzeniowych. Ze stanowiskiem Urzędu zgadzało się Ministerstwo Finansów. Działo się tak, mimo że Kierownik Oddziału Celnego w Przemysłu wielokrotnie informował kierownictwo Urzędu oraz Ministerstwo Finansów o możliwości wystąpienia nieprawidłowości przy naliczaniu akcyzy od alkoholu zawartego w sprowadzanych płynach. O możliwych nieprawidłowościach informowali szeroko także: Przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy PL i Związek Gorzelni Polskich.

Źródło:

<http://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-gigantycznej-stracie-skarbu-panstwa.html>

